

українського суспільства є одним з визначальних завдань як державної соціальної політики в Україні, так і усіх політичних та економічних сил, орієнтованих на соціальний прогрес.

Список використаних джерел:

1. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні: монографія. Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. К., 2015. 244 с.

2. Основні досягнення у соціальній сфері та перспективи розвитку. Засідання колегії Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/16762.html> (дата звернення: 04.04.2020 р.).

3. Ніколаєць К.М. Соціальна політика в Україні (у 90-х роках ХХ ст.) : монографія. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 296 с.

Мазур Соломія Володимирівна

Студентка 1 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку

Науковий керівник: к. е. н., доцент кафедри

фінансів ім. С.І. Юрія, Коломийчук Н. М.

Тернопільський національний економічний університет

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА КОМПОНЕНТА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Практично всі сфери життєдіяльності сучасної людини і суспільства пов'язані з необхідністю вирішення певного кола фінансових питань. Фінансово грамотна людина вміло і ефективно керує своїми матеріальними статками. І навпаки, відсутність елементарних фінансових знань і навичок обмежує її можливості щодо прийняття правильних рішень для забезпечення свого добробуту. На мікрорівні економічні наслідки низької фінансової грамотності (ФГ) населення знаходять прояв у зростанні кількості фінансових зловживань, в

накопиченні надлишкової кредитної заборгованості, неефективному розподілі заощаджень. На макроекономічному рівні низька ФГ людей стримує розвиток фінансових ринків, підриває довіру до фінансових інститутів і державної політики щодо їх регулювання, обумовлює додаткове навантаження на бюджети усіх рівнів, призводить до зниження темпів економічного зростання. Неосвіченість і недовіра громадян до фінансових ринків, нерозуміння контрактних відносин, базових основ фінансів також стримують розвиток підприємницької діяльності та малого бізнесу.

За даними експертів агентства США з міжнародного розвитку (USAID), які проводили дослідження в Україні щодо визначення рівня фінансової грамотності населення, українці – один з найбільш фінансово безграмотних народів у Європі [1].

За результатами досліджень Інституту соціально-фінансових досліджень, складові ФГ включають три взаємопов'язаних елементи: установки, знання і навички. Правильні установки – це базис ФГ, яка пов'язана з культурою фінансової поведінки, що починається з планування сімейного бюджету і вироблення стратегії реалізації потреб життєвого циклу. Знання – передбачають усвідомлення принципів та схем функціонування фінансового ринку, розуміння природи та функцій фінансових інститутів, інструментів, основи юридичної і податкової грамотності, розуміння меж відповідальності фінансових інститутів перед клієнтами і клієнтів перед фінансовими інститутами, володіння мінімальним фінансовим словником. 31 Навички включають уміння читати договір і розуміти інформацію, що міститься в ньому, порівнювати між собою пропозиції різних компаній, вміння подавати претензію або скаргу в тому випадку, якщо його права порушені, вміння шукати і знаходити інформацію про стан фінансового ринку тощо. Аналогічної точки зору щодо структури ФГ дотримується Т.Кізіма, який зазначає, що до світоглядних установок відносяться фінансова культура громадян, їхні пріоритети під час вибору інструментів для управління фінансами. Знаннями є усвідомлення основних правил функціонування основних фінансових інститутів, набору економічних

визначень, принципів, функцій. Навички громадян складаються з умінь працювати з фінансовою інформацією: розрахунку або пошуку необхідних показників, формування на їх основі подальших рішень та аналізу наслідків прийняття таких рішень для бюджету домогосподарства тощо [2].

. Завдання підвищення рівня фінансової грамотності в Україні – це сфера відповідальності держави, бізнесу і сім'ї. Для того, щоб досягти належного рівня фінансової грамотності, люди мають, передусім, здолати пасивне ставлення до створення власного добробуту. Крім того, необхідно активізувати реалізацію заходів щодо підвищення рівня ФГ на загальнодержавному рівні. Адже в Україні, на жаль, такі заходи лише задекларовані у Стратегії державної політики у сфері реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг та сприяння підвищенню рівня фінансової грамотності населення України, яка вже другий рік перебуває на стадії проекту. І хоча Стратегія активно обговорюється регуляторами й учасниками ринку фінансових послуг, запропоновані практичні підходи з підвищення фінансової грамотності обмежуються розробленням інформаційної брошури з фінансової грамотності, в якій буде роз'яснено основні питання, що виникають у споживачів до піднаглядних Нацкомфінпослуг фінансових установ, та розміщенням інформації на сайтах [3]. Разом з тим світовий досвід реалізації програм фінансової грамотності населення підтверджує той факт, що належний рівень фінансової грамотності населення сприятиме не лише підвищенню рівня життя громадян, а й позитивно вплине на стан ринку фінансових послуг і сприятиме активізації інвестиційних процесів у національній економіці. Визначення пріоритетних напрямів, інструментарію та відповідне інформаційне забезпечення практичної реалізації заходів щодо підвищення ФГ на основі позитивного зарубіжного досвіду дасть можливість державі, вищим навчальним закладам і науковим установам якнайшвидше приступити до розв'язання проблеми низької фінансової грамотності пересічних українців [4].

Розроблення Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України має стати необхідною передумовою цілеспрямованої

подальшої успішної розбудови взаємовідносин між учасниками фінансового ринку, планом дій по поширенню знань з метою забезпечення споживачів фінансових послуг від прийняття неусвідомлених, економічно та фінансово необґрунтованих рішень.

Також важливим вбачається створення прозорого, зрозумілого механізму для реалізації завдань із підвищення рівня фінансової грамотності населення, що забезпечить більшу відкритість та конкурентноспроможність фінансового сектору України, зменшення соціальної напруженості у суспільстві, та конфліктності у відносинах між надавачами та отримувачами фінансових послуг.

Стратегія має розроблятися на підставі аналізу сучасного стану та оцінок рівня фінансової грамотності населення. В результаті чого мають бути визначені пріоритетні завдання для усіх задіяних учасників процесу підвищення рівня фінансової грамотності населення, визначення основних напрямів державної політики та ключових заходів щодо подальшої розбудови механізму підвищення рівня фінансової грамотності та удосконалення системи моніторингу. Концептуальною особливістю розроблюваної Стратегії вбачається застосування підходу, який поєднає наукове бачення проблематики, використання світового досвіду з урахуванням специфіки розвитку фінансового сектору України, зокрема і в умовах політичної та економічної нестабільності.

Варто зазначити, що при розробці Стратегії необхідне розроблення відповідних робочих документів, а саме методик моніторингу, оцінки ефективності проведення заходів, оцінки рівня фінансової грамотності тощо, які забезпечать отримання кількісної та якісної характеристики її впровадження. Таким чином, можна стверджувати, що тільки наявність одночасно Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України та документів, щодо її впровадження буде сприяти досягненню належного рівня фінансової грамотності населення України.

Список використаних джерел:

1. Захист прав споживачів фінансових послуг: поінформовані та захищені споживачі – запорука підвищення довіри до фінансового сектору // Проект USAID «Розвиток фінансового сектору» (FINREP). 2009-2012. 104 с. URL: http://www.finrep.kiev.ua/download/legal_publication_jan2013_ua.pdf
2. Кізима Т.О. Фінансова грамотність населення: зарубіжний досвід і вітчизняні реалії. *Вісник THEU*. 2012. №2. С. 64-71.
3. Блискавка О., Зеленцова А. Фінансова грамотність населення та розвиток національної економіки. URL: http://ufin.com.ua/analit_mat/strah_rynok/159.
4. Гриджук Д. Про необхідність зрозумілих програм підвищення фінансової грамотності простих людей. URL: <http://www.ukrbanks.info/article/Dmitrii-Gridzhuk-o-neobhodimosti-vnjatnyhprogrammповыsheniya-finansovoi-gramotnosti-prostyh-ljudei.html>

Матвійчук Олена Миколаївна

Головний спеціаліст відділу звітності та бухгалтерського обліку Управління Державної казначейської служби України у м. Рівному Рівненської області

HR-БРЕНДІНГ У ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВАХ

HR-брендинг – це маловідоме поняття в Україні. Проте на даний час цей напрямок є одним із найпотрібніших. HR (human resources, людські ресурси) – це співробітники, що працюють в організації, персонал компанії, branding (розвиток бренду). Тобто HR-брендинг – це сукупність зусиль компанії, організації або державного органу щодо взаємодії з існуючими та потенційними співробітниками, які роблять її привабливим місцем роботи, а також активне управління іміджем компанії [1].

Досить часто останнім часом постає питання перед службами управління персоналом про впровадження HR-брендингу в державних установах. Сьогодні